

Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe

Kyriakos Parpounas

Dec 2015

Circular Economy Package (CEP)

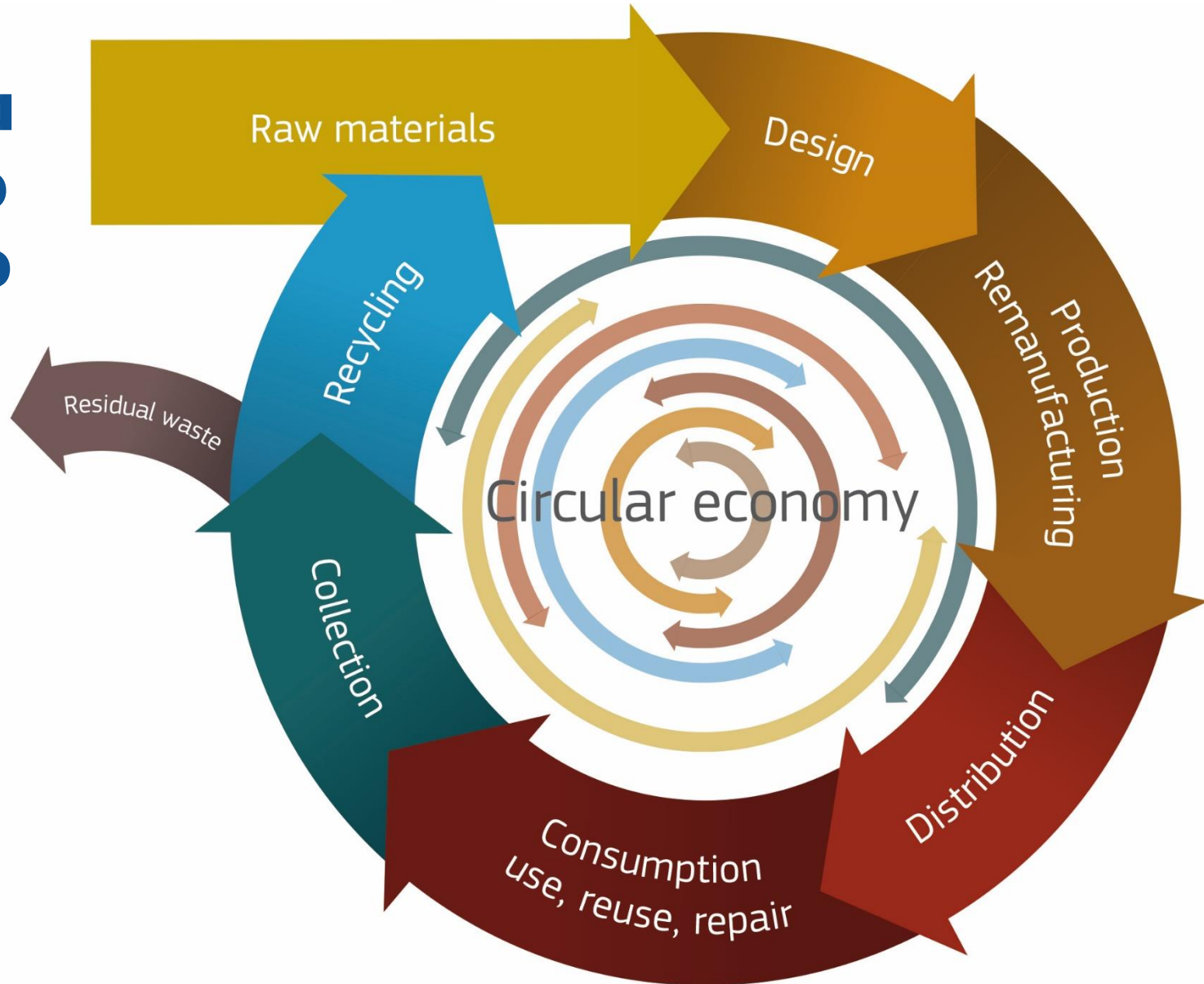
- Το CEP θα αποτελέσει τη βάση των Πολιτικών της Ε.Ε. για τα απόβλητα για την περίοδο 2017 – 2030.
- Πρωτοεκδόθηκε το 2014 από την προηγούμενη Επιτροπή, αλλά στη συνέχεια ανακλήθηκε για βελτίωση από τη νέα Επιτροπή.
- Επανεκδόθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2015 και αναμένεται να συζητηθεί στο Κοινοβούλιο τους επόμενους μήνες. Δεν έγιναν σημαντικές αλλαγές μεταξύ των δύο εκδόσεων, αλλά κάποιες πρόνοιες βελτιώθηκαν, ή διευκρινίστηκαν.
- Υπάρχει πιθανότητα αλλαγών στο Κοινοβούλιο αλλά δεν αναμένονται δραματικές τροποποιήσεις. **Η πρώτη εικόνα είναι ότι οι τροποποιήσεις τείνουν να κάνουν το CEP ακόμα πιο απαιτητικό.**

Το CEF οδηγεί την ευρωπαϊκή οικονομία από ένα γραμμικό μοντέλο...

...σε ένα κυκλικό μοντέλο

Τα κύρια στοιχεία του CEF

- Η αξία και η ζωή προϊόντων και υλικών παρατείνεται όσο είναι δυνατόν.
- Τα απόβλητα και η χρήση πόρων μειώνεται.
- Οι πόροι παραμένουν στην οικονομία στο τέλος της ζωής των προϊόντων με στόχο να χρησιμοποιηθούν ξανά και ξανά για να παράξουν επιπλέον αξία.
- Δημιουργεί, ή σταθεροποιεί θέσεις εργασίας.
- Προωθεί τις καινοτομίες που δίνουν συγκριτικό πλεονέκτημα και διασφαλίζουν προστασία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος.
- Δίδει στους καταναλωτές πιο ανθεκτικά και καινοτόμα προϊόντα που δημιουργούν εξοικονομήσεις και βελτιωμένη ποιότητα ζωής.

Τι περιέχει το CEP

- Αναθεωρημένες προτάσεις για σημαντικές οδηγίες για τα απόβλητα.
- Ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης.
- Το νέο θεσμικό πλαίσιο δημιουργεί ένα καθαρό και φιλόδοξο όραμα για αύξηση της ανακύκλωσης και μείωση της ταφής των απορριμμάτων.
- Προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση εμποδίων επί του εδάφους για βελτίωση της διαχείρισης απορριμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες σε κάθε χώρα μέλος.
- Επιχειρεί να “κλείσει τα κυκλώματα” (close the loops) για τα υλικά και να ασχοληθεί με όλες τις φάσεις της ζωής των προϊόντων.
- Προωθεί μέτρα για αντιμετώπιση εμποδίων στη διαχείριση κάποιων υλικών όπως το πλαστικό, τα οργανικά απόβλητα κουζίνας, βασικές πρώτες ύλες, απόβλητα κατασκευών και οικοδομών, βιομάζας κ.ά..

Σε τι θα ωφελήσει το CEP

- Η πρόληψη, το eco design, η επαναχρησιμοποίηση και άλλα παρόμοια μέτρα, μπορούν να εξοικονομήσουν €600 δις, ή 8% του ετήσιου τζίρου για τις επιχειρήσεις της Ε.Ε..
- Να μειώσουν τις εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων κατά 2 - 4%.

Μέτρα για την προώθηση του CEP

- Καλύτερος σχεδιασμός προϊόντων για προώθηση της ανακύκλωσης.
- Προϊόντα που είναι πιο εύκολο να επιδιορθωθούν και είναι πιο ανθεκτικά.
- Πιο φτηνά προϊόντα στη χρήση τους, με καλύτερη ποιότητα.

Επιτροπή – Γενικές Πολιτικές

- Θα στηρίζει την επιδιορθωσιμότητα, την ανθεκτικότητα και την ανακυκλωσιμότητα στις προδιαγραφές προϊόντων στη νέα Οδηγία – Eco design.
- Προώθηση ενός συστήματος δοκιμών κάτω από το πρόγραμμα Horizon 2020 για θέματα planned obsolescence.
- **Χρηματοδότηση έρευνας και καινοτομίας γενικά για προώθηση της κυκλικής οικονομίας από το πρόγραμμα Horizon**
- Να προωθήσει προδιαγραφές για ευκολία αποσυναρμολόγησης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των ηλεκτρονικών οθονών.
- Πρόταση για διαφοροποίηση των τελών στα συστήματα “Ευθύνης Παραγωγού” με βάση το κόστος των προϊόντων στο τέλος της ζωής τους. Στόχος η παροχή οικονομικών κινήτρων για σχεδιασμό προϊόντων που μπορούν πιο εύκολα να επαναχρησιμοποιηθούν, ή να ανακυκλωθούν.

Επιτροπή – Γενικές Πολιτικές

- Να αναθεωρήσει ότι άλλο χρειαστεί στο θεσμικό πλαίσιο ώστε να προωθηθεί το CEP.
- Να προτείνει την προώθηση της επιβράβευσης κάποιων δράσεων ετοιμασίας προϊόντων για επαναχρησιμοποίηση, σε εθνικό επίπεδο.
- Να προωθήσει την καλύτερη εφαρμογή των Νόμων και να αντιμετωπίζει καλύτερα τους “ψεύτικους πράσινους συναγερμούς”.
- Να αναλάβει δράση για προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων σε εθνικά επίπεδα με νέα μέτρα και με το παράδειγμα της στις δικές της συμβάσεις, αλλά και με Ευρωπαϊκά κονδύλια.

Σημερινή κατάσταση με τα απόβλητα

- Προς το παρόν χάνονται 600 εκατομμύρια τόνοι υλικών στα απόβλητα που θα μπορούσαν δυνητικά να επαναχρησιμοποιηθούν, ή να ανακυκλωθούν.
- Μόνο 40% των ΔΣΑ ανακυκλώνονται με τις διαφορές μεταξύ των χωρών να κυμαίνονται από το 5% στις χειρότερες χώρες, μέχρι το 80% στις καλύτερες.
- Η μετατροπή των απορριμμάτων σε πόρους είναι μια κύρια διαδικασία για την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και της προώθησης της κυκλικής οικονομίας.

Στόχοι του CΕΡ για τα απόβλητα

- Κοινός στόχος της Ε.Ε. καθορίζεται η ανακύκλωση του 65% (70%) των ΔΣΑ, μέχρι το 2030.
- Κοινός στόχος της Ε.Ε. καθορίζεται η ανακύκλωση του 65% (70%) των αποβλήτων συσκευασίας, μέχρι το 2025.
- Κοινός στόχος της Ε.Ε. καθορίζεται η ανακύκλωση του 75% (80%) των αποβλήτων συσκευασίας, μέχρι το 2030.
- Αποσυνδέει του στόχους επαναχρησιμοποίησης από τους στόχους ανακύκλωσης αφού η επαναχρησιμοποίηση είναι δράση πρόληψης και όχι διαχείρισης
- Δεσμευτικός στόχος για μείωση της ταφής στο 10% (πλήρη εγκατάλειψη) του συνόλου των ΔΣΑ, μέχρι το 2030
- Να συντονίσει τις δράσεις της Ε.Ε. με τα κράτη μέλη ώστε να βελτιώσει τη διαχείριση αποβλήτων επί του εδάφους.

Στόχοι του CEP για τα απόβλητα

- Επαναχρησιμοποίηση του 5% του βάρους των αποβλήτων συσκευασίας μέχρι τις 31.12.2025.
- Επαναχρησιμοποίηση του 10% του βάρους των αποβλήτων συσκευασίας μέχρι τις 31.12.2030.
- Να ενθαρρύνει την χρήση συστημάτων εγγυοδοσίας για προϊόντα σε επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες.
- Να δώσει κίνητρα για τον καθορισμό ελάχιστων ποσοστών επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών στην αγορά.
- Να δώσει επαρκή οικονομικά κίνητρα για την παραγωγή επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών.
- Η Επιτροπή να καταθέσει πρόταση σε 18 μήνες από την επισημοποίηση του κανονισμού, για τη δημιουργία πανευρωπαϊκού συστήματος εγγυοδοσίας για τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες.

Στόχοι του CEF για τα απόβλητα

- Να βελτιώσει τους ορισμούς των αποβλήτων και να εναρμονίσει τις μεθόδους υπολογισμών.
- Να φροντίσει ώστε τα διορθωτικά ταμεία διατίθενται για την υποστήριξη των στόχων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων.
- Να καθορίσει ελάχιστα κριτήρια για τα Συστήματα ανάληψης της διευρυμένης “Ευθύνης του Παραγωγού” και να προωθήσει την επιβράβευση των παραγωγών που εισάγουν πιο πράσινα προϊόντα στην αγορά, καθώς και να ενθαρρύνει την ανάκτηση και ανακύκλωση τους στο τέλος της ζωής τους.

Σημαντικά στοιχεία για την Κύπρο

- Απόβλητα που δεν μπορούν να μειωθούν, ή να ανακυκλωθούν, είναι προτιμότερο να καίγονται με ανάκτηση ενέργειας τόσο οικονομικά όσο και περιβαλλοντικά, τηρούμενης της ιεραρχίας στη διαχείριση των απορριμμάτων. **Απαλείφονται τέτοια δικαιώματα.**
- Η Επιτροπή θα διερευνήσει πως αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί χωρίς να επηρεάζει τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Σε αυτά τα πλαίσια θα υιοθετηθεί μια πρωτοβουλία “Waste to energy” ως μέρος της ενεργειακής ένωσης. **Απαλείφονται τέτοια δικαιώματα.**
- Πιθανόν να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε αυτή την πρόνοια, για απόκλιση όπου δικαιολογείται από τους στόχους ανακύκλωσης για πολύ συγκεκριμένα υλικά με προβληματική ανακύκλωση (π.χ. ξύλο). **Απομακρυσμένο ενδεχόμενο πλέον.**

Άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία

- Για να καταστούν οι οργανισμοί “Ευθύνης του Παραγωγού” (EPR) ποιο αποδοτικοί, η Επιτροπή προτείνει ελάχιστες προδιαγραφές διαφάνειας και οικονομικής επάρκειας. Παράλληλα τα κράτη μέλη μπορούν να αξιοποιήσουν αυτούς τους οργανισμούς για επιπλέον ρεύματα αποβλήτων όπως υφάσματα, ή έπιπλα.
- Είναι σημαντικό να αντιμετωπισθούν εμπόδια επί του εδάφους, που συνήθως οφείλονται σε αδυναμίες όπως οι πιο κάτω:
  - Διαχειριστική δυνατότητα.
  - Περιορισμένη επένδυση στη διαλογή στην πηγή και την υποδομή ανακύκλωσης.
  - Ανεπαρκής χρήση οικονομικών εργαλείων (ψηλά τέλη στην ταφή, ή συστήματα πληρώνω όσο πετώ).
  - Δημιουργία υπερμεγεθών υποδομών τελικής διάθεσης.

Άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία

- Η νέα προτεινόμενη νομοθεσία συνδυάζει μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους με τη δυνατότητα παροχής χρονικών επεκτάσεων για τις χώρες που αντιμετωπίζουν τις πιο μεγάλες προκλήσεις.
- Επίσης προνοεί την παροχή τεχνικής υποστήριξης στις χώρες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την ανταλλαγή καλών πρακτικών με χώρες που έχουν αναπτύξει επιτυχώς αυτούς τους τομείς.

Χρηματοδότηση Έργων

- Η χρηματοδότηση των έργων από διορθωτικά ταμεία για την περίοδο 2014 - 2020, θα βασίζεται αποκλειστικά στα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων που θα καθορίσουν τα κράτη μέλη ώστε να επιτύχουν τους στόχους ανακύκλωσης τους.
- Αυτό σημαίνει ότι οι όποιες αιτήσεις για χρηματοδότηση χώρων ταφής θα εγκρίνονται μόνο κατά από πολύ ειδικές προϋποθέσεις. Οι χρηματοδοτήσεις για διαχείριση μεικτών υπολειμμάτων όπως μηχανική - βιολογική επεξεργασία και αποτεφρωτήρες, θα δίνονται σε πολύ περιορισμένες (και μόνο κατά αιτιολογημένες) περιπτώσεις και όπου δεν υφίσταται κίνδυνος για δημιουργία υπερβολικής δυνατότητας και εφόσον τυγχάνουν πλήρους σεβασμού οι στόχοι της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων. Συνολικά θα διατεθούν €5,5 δις σε έργα για τα απόβλητα.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

- Τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόσουν επαρκή κίνητρα για την εφαρμογή της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων όπως:
  - Οικονομικά κίνητρα που θα στοχεύουν στην επίτευξη των στόχων πρόληψης και ανακύκλωσης αυτής της Οδηγίας, όπως ψηλά τέλη ταφής και αποτέφρωσης.
  - Συστήματα “πληρώνω όσο πετώ”.
  - Συστήματα διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού.
  - Κίνητρα για τις Τοπικές Αρχές.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Νέες προδιαγραφές για συστήματα αναφορών

- Ως βασική αρχή καθορίζεται ότι τα κράτη μέλη θα μετρούν τα ποσοστά ανακύκλωσης με βάση το υλικό που μπαίνει σε τελική διαδικασία ανακύκλωσης.
- Υπό συγκεκριμένες και αυστηρές προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη θα μπορούν να αιτηθούν εξαίρεση και να μετρούν την ανακύκλωση ως το βάρος που εξέρχεται από τις μονάδες διαλογής. **Απαλείφεται αυτή η πιθανότητα εξαίρεσης. Σοβαρό πρόβλημα για την Κύπρο.**
- Σημασία: Η Κύπρος καλό θα ήταν να ζητήσει αυτή την εξαίρεση, αφού τα υλικά εξάγονται σχεδόν όλα και η ιχνηλασιμότητα είναι επί της ουσίας ανέφικτος στόχος. **Μάλλον δυσκολότερος ο στόχος της εξαίρεσης πλέον.**

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Νέα Στοιχεία

- Ορισμός προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση: σημαίνει τον έλεγχο, τον καθορισμό, την επιδιόρθωση, ή την ανάκτηση μέσω της οποίας απόβλητα, η προϊόντα, ή εξαρτήματα που συλλέγονται από αναγνωρισμένες εταιρείες προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ή από σύστημα εγγυοδοσίας, προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση χωρίς επιπλέον προετοιμασία. **Περιορίζεται μόνο σε όσα υλικά είναι ήδη απόβλητα. Δεν θα καλύπτει συσκευασίες που κατασκευάζονται για επαναπλήρωση.**
- Για κάλυψη των στόχων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση θα μπορούν τα κράτη μέλη να συμπεριλαμβάνουν και υλικά που προετοιμάζουν για επαναχρησιμοποίηση αναγνωρισμένες εταιρείες προετοιμασίας υλικών για επαναχρησιμοποίηση (όχι διαχειριστές αποβλήτων).
- Είναι απαραίτητη η εγκαθίδρυση συστημάτων ξεχωριστής συλλογής χαρτιού, μετάλλου, πλαστικού και γυαλιού για την αύξηση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης.
- Επίσης τα οργανικά απορρίμματα πρέπει να συλλέγονται ξεχωριστά για να βοηθήσουν στην αύξηση των ποσοστών προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση και την αποφυγή της επιμόλυνσης των ξηρών ανακυκλώσιμων υλικών.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Συστήματα Ευθύνης του Παραγωγού

Ευθύνη των Κρατών Μελών

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να δημιουργήσουν κίνητρα στους κατόχους αποβλήτων για να συμμετέχουν στα υφιστάμενα προγράμματα διαλογής στην πηγή, μέσω οικονομικών κινήτρων, ή κανονισμών, όπου είναι χρήσιμο.
- Προτείνεται η εφαρμογή Ευθύνης του Παραγωγού και σε άλλα ρεύματα υλικών από αυτά που καθορίζει άμεσα η ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- Να καθιερωθεί ξεχωριστή συλλογή για γυαλί, χαρτί, πλαστικό, μέταλλα, υφάσματα, ξύλο και οργανικά απορρίμματα.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Χαρακτηριστικά των Οργανισμών Ευθύνης του Παραγωγού

- Να έχουν ξεκάθαρη γεωγραφική κάλυψη και καθαρούς στόχους ως προς τα προϊόντα, ή τα υλικά που καλύπτουν.
- **Να είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.**
- Έχουν την απαιτούμενη επιχειρησιακή και οικονομική επάρκεια για κάλυψη των στόχων της διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού.
- Έχουν ένα επαρκές σύστημα αυτοελέγχου, που ελέγχεται με τακτικούς εξωτερικούς ελέγχους για να διασφαλίζουν:
  - Την οικονομική διαχείριση των οργανισμών και την τήρηση των όρων λειτουργίας.
  - Την ποιότητα των στοιχείων που συλλέγουν και αναφέρουν.
- Να δημοσιεύουν πληροφορίες για:
  - Τους ιδιοκτήτες και τα μέλη τους.
  - Τις οικονομικές συνεισφορές των Παραγωγών.
  - Τη διαδικασία επιλογής των εργολάβων τους.
- **Τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τα Συστήματα δεν δραστηριοποιούνται μόνο εκεί που η συλλογή των υλικών είναι πιο οικονομικά συμφέρουσα**

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Οικονομικές συνεισφορές των Παραγωγών

- Τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικές συνεισφορές που καταβάλλουν οι Παραγωγοί στα Συστήματα:
- Καλύπτουν το συνολικό κόστος για τη διαχείριση των απορριμμάτων που οι ίδιοι τοποθετούν στην αγορά της Ε.Ε., περιλαμβανομένων:
  - Του κόστους της ξεχωριστής συλλογής, της διαλογής και της διαχείρισης για κάλυψη των στόχων που τίθενται, λαμβάνοντας υπόψη και τα έσοδα από τη διάθεση των δευτερογενών πρώτων υλών που ανακτούν.
  - Το κόστος για την παροχή ενημέρωσης στους κατόχους αποβλήτων.
  - Το κόστος συλλογής των απαιτούμενων πληροφοριών και στοιχείων.
- **Στις περιπτώσεις που τα συστήματα καλύπτουν κόστη των ΤΑ, οι ΤΑ θα πρέπει να εφαρμόζουν αποδοτικά συστήματα διαχείρισης των απορριμμάτων και οι Παραγωγοί δεν θα πληρώνουν το συνολικό κόστος. Το κόστος θα καθορίζεται με διαφάνεια.**

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Έλεγχος

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαμορφώσουν ένα επαρκές σύστημα παρακολούθησης και επιβολής, με στόχο να διασφαλίζουν ότι οι Παραγωγοί προϊόντων τηρούν τις υποχρεώσεις τους για διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού, ότι οι οικονομικές συνεισφορές αξιοποιούνται σωστά και όλοι οι εμπλεκόμενοι αναφέρουν αξιόπιστα στοιχεία. **Οι αναφορές για τις οικονομικές συνεισφορές να είναι γενικές από τα Συστήματα για να διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα των στοιχείων των Παραγωγών.**
- Σε χώρες που αναπτύσσονται πάνω από έναν οργανισμοί ανάληψης της Ευθύνης του Παραγωγού εκ μέρους των Παραγωγών, το κράτος μέλος πρέπει να δημιουργεί ανεξάρτητη αρχή για την παρακολούθηση της κάλυψης των υποχρεώσεων της διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού. **Η πρόνοια για ανεξάρτητη αρχή ελέγχου των Συστημάτων, ισχύει είτε υπάρχει ένα Σύστημα είτε περισσότερα. Είναι άμεση η ανάγκη.**

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Γενικοί στόχοι για τα απόβλητα

- Τα κράτη μέλη πρέπει να διαμορφώνουν σχέδια μείωσης των απορριμμάτων με στόχο
  - Τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων (ΔΣΑ) στην ΕΕ κατά 5% ως το 2025 (με βάση το 2014)
  - Τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην ΕΕ κατά 10% ως το 2030
  - Τη μείωση των αποβλήτων φαγητού κατά 50% μέχρι το 2030
  - Τον καθορισμό στόχων ανακύκλωσης μέχρι τις 31.12.18 για το 2025 και 2030 και για τα εμπορικά/βιομηχανικά απόβλητα
  - Τη μείωση των θαλάσσιων αποβλήτων κατά 50% ως το 2030
- Μέχρι το 2025, οι στόχοι για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, καθορίζονται στο 60% (60%) κατά βάρος των αποβλήτων.
- Μέχρι το 2030, οι αντίστοιχοι στόχοι καθορίζονται στο 65% (70%) κατά βάρος.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Γενικοί στόχοι για τα απόβλητα

Εξαιρέσεις

Η Εσθονία, η Ελλάδα, η Κροατία, η Λετονία, η Μάλτα, η Ρουμανία και η Σλοβακία μπορούν να αξιοποιήσουν ακόμη 5 έτη για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων. Σε αυτή την περίπτωση, οι στόχοι για το 2025 καθορίζονται στο 50%, το 2030 στο 60% και το 2035 στο 65%.

Οι χώρες που το 2013 είχαν ανακυκλώσει λιγότερο από 20% των ΔΣΑ τους θα μπορούν να πάρουν επιπλέον χρόνο για την επίτευξη των στόχων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης του 2010, 2025 και 2030. Για να πάρουν τις χρονικές επεκτάσεις, θα πρέπει να ετοιμαστεί και να εγκριθεί από την ΕΕ, σχέδιο δράσης για επίτευξη των στόχων.

- Σημαντικό στοιχείο: Η Κύπρος γιατί δεν ζήτησε, ή αν ζήτησε γιατί δεν πήρε τέτοια εξαίρεση;
- Με την αλλαγή της πρόνοιας δικαιούμαστε αυτόματα εξαίρεση και θα πρέπει ετοιμαστεί το σχετικό σχέδιο δράσης.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Γενικοί στόχοι για τα απόβλητα

- Να καθιερωθεί ξεχωριστή συλλογή και για το ξύλο και τα υφάσματα.
- Να καθιερωθεί υποχρεωτική ξεχωριστή συλλογή για τα οργανικά απορρίμματα για να προωθηθούν επενδύσεις και υποδομές για τη διαχείρισή τους (κομποστοποίηση, βιοαέριο κ.α.).
- Να καθιερωθεί ξεχωριστή συλλογή για τα επικίνδυνα υλικά στο οικιακό ρεύμα αποβλήτων.
- Να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψη των αποβλήτων και δευτερεύοντος στην ανακύκλωση, όπως προνοεί η ιεραρχία των αποβλήτων.
- Να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων που περιέχουν σημαντικές πρώτες ύλες.
- Οι Παραγωγοί να ασχοληθούν και με το littering που δημιουργούν τα προϊόντα τους.
- Η ΕΕ να προωθήσει μέχρι το 2018 πλάνο βελτίωσης της αποδοτικότητας των πόρων κατά 30% μέχρι το 2030 (με βάση τα στοιχεία του 2014).

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 2008/98/EC on Waste

Πότε μετρούμε την ανακύκλωση

- Είναι το βάρος των υλικών πριν εισέλθουν στην τελική διαδικασία ανακύκλωσης. **Απαλείφεται αυτή η πιθανότητα εξαίρεσης. Σοβαρό πρόβλημα για την Κύπρο**
- Εξαίρεση μπορεί να δοθεί στο πιο πάνω και η μέτρηση να γίνεται στην έξοδο της μονάδας διαλογής εάν:
  - Αυτό το υλικό αποστέλλεται στη συνέχεια σε τελική διαδικασία ανακύκλωσης.
  - Το βάρος υλικών που δεν μπορούν απευθείας να ανακυκλωθούν και πρέπει να απορριφθούν, ή να αξιοποιηθούν για ανάκτηση ενέργειας, δεν ξεπερνούν το 10% του υλικού που αναφέρεται ως ανακύκλωση.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1999/31/EC on the landfill of waste

- Χρειάζεται να προωθηθεί η σταδιακή μείωση (**εγκατάλειψη**) της ταφής για αποφυγή επιζήμιων επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον και για να διασφαλιστεί ότι υλικά που έχουν οικονομική αξία θα ανακτούνται σταδιακά μέσω σωστής διαχείρισης απορριμμάτων και κατ' εφαρμογή της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων.
- Αυτό θα πρέπει να διασφαλιστεί, αποφεύγοντας την παράλληλη δημιουργία επιπλέον αχρείαστης δυναμικότητας μονάδων διαχείρισης υπολειμμάτων, όπως υποδομές ανάκτησης ενέργειας, ή χαμηλού επιπέδου μηχανική - βιολογική επεξεργασία ανεπεξέργαστων ΔΣΑ, καθώς κάτι τέτοιο θα μπορούσε να υπονομεύσει την επίτευξη των πιο μακροπρόθεσμων στόχων επεξεργασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης της Ένωσης.
- Επιπλέον για προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι μόνο απόβλητα που έχουν ήδη τύχει προδιαχείρισης θα μπορούν να ταφούν, ενώ η τήρηση αυτού του όρου δεν πρέπει να δημιουργεί την ανάπτυξη επιπλέον αχρείαστων υποδομών για τη διαχείριση των ΔΣΑ

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1999/31/EC on the landfill of waste

Στόχοι για την ταφή

- Μέχρι το 2025, μόνο το 25% των ΔΣΑ θα μπορεί να οδηγείται στην ταφή.
- Μέχρι το 2030, μόνο το 10% (5%) των ΔΣΑ θα μπορεί να οδηγείται σε ταφή (με απώτερο στόχο την εγκατάλειψη της ταφής)
- Εξαιρέσεις: Η Εσθονία, η Ελλάδα, η Κροατία, η Λετονία, η Μάλτα, η Ρουμανία και η Σλοβακία δικαιούνται να επιτύχουν τον πιο πάνω στόχο μέχρι πέντε χρόνια αργότερα. Σε περίπτωση που αυτά τα κράτη μέλη χρησιμοποιήσουν αυτή την εξαίρεση, τότε μέχρι το 2030 θα πρέπει να έχουν μειώσει την ταφή στο 20% και μέχρι το 2035 στο 10%.
- Οι εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες χώρες καταργούνται και μπορούν να αιτηθούν εξαίρεση μόνο οι χώρες που το 2013 έστειλαν για ταφή άνω του 65% των ΔΣΑ, παρουσιάζοντας σχέδιο δράσης. Οι όποιες εξαιρέσεις θα ακυρώνονται αυτόματα αν οι χώρες δεν πετύχουν τη μείωση της ταφής στο 25% μέχρι το 2030.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1994/62/EC on packaging and packaging waste

- Η στόχευση της νέας οδηγίας είναι μέσω σταδιακής αύξησης των στόχων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση να διασφαλίσει ότι υλικά που έχουν οικονομική αξία θα ανακτούνται μέσα από σωστές διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων και κατ' εφαρμογή της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων. Αυτό θα διασφαλίζει ότι τέτοια υλικά με αξία θα παραμένουν στην οικονομία της Ευρώπης, δημιουργώντας πρόοδο στην “πρωτοβουλία των πρώτων υλών” και στη δημιουργία μιας κυκλικής οικονομίας. **Πλέον δεν θα συνυπολογίζονται ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση μαζί.**
- Για όσες χώρες δεν έχουν ολοκληρώσει τις υποδομές τους για τη διαχείριση των απορριμμάτων, οι πολιτικές θα πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να μην εγκλωβίζονται τα υλικά στον πάτο της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1994/62/EC on packaging and packaging waste

Στόχοι για Συσκευασίες

- Μέχρι 31/12/2025 το 65% (70%) κατά βάρος κατ' ελάχιστον των υλικών συσκευασίας θα πρέπει να προετοιμάζεται για επαναχρησιμοποίηση, ή να ανακυκλώνεται.
- Μέχρι 31/12/2025 θα ισχύουν οι ακόλουθοι στόχοι ανά υλικό για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση κατά βάρος:
  - 55% του πλαστικού 60%
  - 60% του ξύλου 65%
  - 75% των σιδηρούχων μετάλλων 80%
  - 75% του αλουμινίου 80%
  - 75% του γυαλιού 80%
  - 75% του χαρτιού και του χαρτονιού 90%

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1994/62/EC on packaging and packaging waste

Στόχοι για Συσκευασίες

- Μέχρι 31/12/2030 το 75% (80%) κατά βάρος κατ' ελάχιστον των υλικών συσκευασίας πρέπει να προετοιμάζεται για επαναχρησιμοποίηση, ή να ανακυκλώνεται.
- Μέχρι 31/12/2030 θα ισχύουν οι ακόλουθοι στόχοι ανά υλικό για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση κατά βάρος:
  - 55% του πλαστικού 60%
  - 75% του ξύλου 80%
  - 85% των σιδηρούχων μετάλλων 90%
  - 85% του αλουμινίου 90%
  - 85% του γυαλιού 90%
  - 85% του χαρτιού και του χαρτονιού 90%

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1994/62/EC on packaging and packaging waste

- Στον υπολογισμό των στόχων ανακύκλωσης, κάθε συστατικό υλικό μιας συσκευασίας θα μετριέται ξεχωριστά (ιδιαίτερα προβληματική πρόνοια για μεικτές συσκευασίες).
- Με το συνδυασμό των στόχων ανακύκλωσης και των στόχων περιορισμού της ταφής, οι στόχοι ανάκτησης και οι στόχοι ειδικά για την ανακύκλωσης των συσκευασιών, καθίστανται αχρείαστοι.
- Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για τη συμπλήρωση των υποδομών διαχείρισης αποβλήτων θα πρέπει να γίνεται με γνώμονα την εφαρμογή της ιεραρχίας διαχείρισης των απορριμμάτων, προωθώντας την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση.
- Οι στόχοι για την ανακύκλωση πλαστικού για το 2025 μπορεί να αναπροσαρμοστούν προς τα πάνω το 2030, αν η Ένωση κρίνει ότι υπάρχουν τεχνολογικές εξελίξεις που αιτιολογούν αυτή την αύξηση των στόχων.
- Ο στόχος για τα μέταλλα χωρίζεται σε ξεχωριστό στόχο για τα σιδηρούχα και τα μη σιδηρούχα μέταλλα, ώστε να δοθεί ώθηση στην ανακύκλωση του αλουμινίου που θα έχει ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση σημαντικών ποσοτήτων ενέργειας και εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας 1994/62/EC on packaging and packaging waste

- Στην επιμέτρηση των ποσοτήτων για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όσα υλικά προετοιμάζονται από αναγνωρισμένες εταιρείες και από συστήματα εγγυοδοσίας. Για το σκοπό αυτό θα καθοριστούν από την Ένωση συγκεκριμένα κριτήρια.
- Ενώ η βασική αρχή είναι ότι οι ποσότητες ανακύκλωσης θα μετριοούνται στο σημείο εισαγωγής σε στάδιο τελικής ανακύκλωσης, για αποφυγή αχρείαστης γραφειοκρατίας τα κράτη μέλη μπορεί να αποταθούν και να τους επιτρέπεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις να προσμετρούν την ανακύκλωση στην έξοδο της μονάδας διαλογής. Απώλεια υλικού λόγω φυσικοχημικής διαδικασίας αξιοποίησης στην ανακύκλωση, δεν θα αφαιρείται από το βάρος των απορριμμάτων που ανακυκλώθηκαν. **Αυτή η πρόνοια απαλείφεται. Αυτό αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα για την Κύπρο αφού θα μπορούσαμε να ζητούσαμε εξαίρεση βάση του πιο πάνω, λόγω της σχεδόν απόλυτα εξαγωγικής φύσης της ανακύκλωσης στην Κύπρο.**

Προτάσεις κατατέθηκαν και για αναθεώρηση των Οδηγιών 2000/53/EC on end-of-life vehicles, 2006/66/EC on batteries and accumulators and 2012/19/EU on waste electrical and electronic equipment. **Δεν έγιναν άλλες αλλαγές σε αυτές τις οδηγίες.**

- Οι βασικές αλλαγές σε αυτές τις οδηγίες αφορούν μόνο τα συστήματα αναφορών

CIRCULAR ECONOMY
saving resources, creating jobs

Thank you for your attention!